

حمایت گران چگونه قانون را به نفع زنان عوض می کنند؟

Photo: Belish/depositphotos.com

باران خسروی

در بسیاری از جوامع، قوانین توانسته‌اند نقش مهمی در کم‌رنگ کردن خشونت و پررنگ کردن امنیت خشونت‌دیدگان داشته باشند. با تصویب قانون‌های منع خشونت علیه زنان، فراهم آوردن سیستم‌های حمایتی و پیوستن به کنوانسیون‌های منع خشونت علیه زنان، بسیاری از این جوامع توانسته‌اند دستگاه‌ها و راه‌کارهایی را برای حمایت از خشونت‌دیدگان راه‌اندازی کنند. متأسفانه اما ایران جزو کشورهایی است که پیوستن به کنوانسیون منع خشونت علیه زنان را رد کرده است.

از سوی دیگر تلاش‌های فعالان زنان برای تصویب قوانین حمایت از خشونت‌دیدگان، پیوسته هزینه‌های زیادی برای آنان داشته است؛ گرچه یکی از دستاوردهای خوبی که بدون شک نادیده گرفتن نقش جامعه مدنی در به وجود آمدن آن منصفانه نیست، بحث لایحه «تامین امنیت زنان در برابر خشونت» است.

این لایحه در سال ۵۹۳۱ در دولت اول حسن روحانی و از سوی «معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری» تدوین شد و شهیندخت مولاوردی، معاون سابق امور زنان و خانواده رئیس جمهوری، آن را به‌عنوان مهم‌ترین لایحه مربوط به حوزه زنان معرفی کرده است.

اما از زمان تدوین، این لایحه همواره با مخالفت برخی اصول‌گرایان و تندروها مواجه بوده است و تاکنون راه‌های زیادی رفته و در پیچ و خم‌های دولتی گوناگون اعم از هیات وزیران و قوه قضاییه، بارها مسکوت گذاشته شده است.

بیشتر بخوانید:

[حمایت گران مراقب خودشان باشند](#)

[نقش استراتژی در حمایت‌گری و خشونت خانگی](#)

[چگونه رسانه‌ها را با خود همراه کنیم](#)

این روزها خبر این است که لایحه تامین امنیت زنان وارد مرحله نهایی خود شده است و از تمامی مراجعی که باید در مورد این لایحه نظر می‌داده‌اند گذشته و اصلاحات و ویرایش‌های انجام شده است. گرچه خبرها حاکی از آن است که بعد از اصلاحات و ویرایش‌های فراوان، نگاه جنسیتی از این لایحه گرفته شده، اما به هر حال به نظر می‌رسد اگر این لایحه تصویب شود گام رو به جلویی در حوزه محور خشونت علیه زنان برداشته خواهد شد.

فرد یا افراد علاقه‌مند به عنوان حمایت‌گر یا گروهی از حمایت‌گران می‌توانند نقشی مهم و کلیدی در تسریع تصویب این لایحه داشته باشند: اول این که با نوع فعالیت خود می‌توانند توجه همگانی را در این مورد بالا ببرند و دوم این که با روش‌های حمایت‌گر گروهی ممکن است بتوانند به تصویب لایحه سرعت بخشند.

اما در نظر داشته باشید در جوامع بسته که انتخاب نمایندگان بر اساس اصول دموکراسی انجام نمی‌شود و قوانین موجود به نفع زنان نیست و تبعیض‌آمیز است، تغییر قوانین بسیار سخت‌تر است. البته این امر غیرممکن نیست ولی نیاز به استفاده از روش‌ها و الگوهای متفاوت‌تر یا خلاقانه‌تری دارد؛ در عین حال که در همه این موارد رعایت امنیت حرف اول را می‌زند.

در اینجا به چند روش که در مسیر حمایت‌گری می‌تواند به تسریع تصویب لایحه تامین امنیت زنان در برابر خشونت کمک کند، اشاره می‌شود:

- یادگیری از روش گذشتگان: یادمان نرود در تاریخ این اولین بار نیست که حمایت‌گران می‌خواهند قانون مهمی را به تصویب برسانند. خواندن و یادگیری از راه‌ها و روش‌هایی که فعالان زنان و حمایت‌گران در گذشته، چه در داخل ایران و چه در خارج ایران پیموده‌اند، می‌تواند روشنگر خوبی در این مسیر باشد.
- تبادل نظر: به احتمال زیاد گروه حمایت‌گری شما تنها گروه موجود خواهان تغییر نیست. بنابراین در نظر بگیرید اگر هسته اصلی گروه شما در تهران فعالیت می‌کند، حتماً با گروه‌ها و فعالان زنان در دیگر شهرهای ایران ارتباط برقرار کنید. صرف این که حوادث سیاسی

- بیشتری در تهران رخ می‌دهد نباید باعث شود قدرت حمایت‌گران شهرهای دیگر نادیده گرفته شود. از فعالان زنان و گروه‌های دیگر بخواهید با نمایندگان یا گروه‌های تاثیرگذار و قدرتمند در شهرهای دیگر ارتباط بگیرند و با هم تبادل نظر کنند.
- شناسایی عناصر قدرت، ذی‌نفعان و تاثیرگذاران: یکی از مهم‌ترین اهداف شما باید شناسایی چهره‌ها و افرادی باشد که قدرت تاثیرگذاری زیادی در تسریع رسیدگی به این لایحه دارند. این افراد ممکن است در میان نمایندگان یا در سمت‌های بالای دولتی باشند یا توانند روی سطح افکار جامعه و روی‌ای مطرح و مردمی باشند که می‌ربطی به سیاست نداشته باشند و تنها چهره ممکن است هیچ همراهی مردم تاثیر بگذارند. مثلا یک چهره سیاسی قدیمی محبوب یا یک چهره هنری محبوب یا هر فرد خاص دیگر. مهم در این جا قدرت مشروعیت، کاریزما و تاثیرگذاری است.
 - کند و معمولا دنبال تاثیرگذاری بر روند است که به سمت هدف مشخصی حرکت می‌یافته سازی: کمپین یک تلاش سازمان کمپین تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری یا تغییر یک موضوع یا بحران اجتماعی است. در واقع کمپین یا کارزار یک فعالیت فراگیر هدفمند است که در یک بازه زمانی مشخص اجرا می‌شود. درباره این لایحه می‌توان کمپین مشخصی به راه انداخت. مهم این است که بتوان با انتخاب اسم مناسب برای آن، پیام درست آن را همگانی کرد تا علاقه‌مندان به آن بیوندند.
 - آموزش: یکی از اهداف کمپین‌ها و از اهداف مهم حمایت‌گری بالا بردن آگاهی عمومی است که این امر بدون در نظر گرفتن عنصر آموزش امکان‌پذیر نیست. فراموش نشود که دانش قدرت است و انتقال این قدرت می‌تواند ابزار قدرتمندی برای شما باشد.
- آموزش می‌تواند از خود و گروه خود شروع شود: مدام بخوانید و یاد بگیرید تا بتوانید برای هر نوع سوال یا تغییر استراتژی آماده باشید. سعی کنید در طول مسیر حمایت‌گری، عموم را هم آموزش دهید. مثال می‌تواند روش کاری کمپین یک میلیون امضا برای تغییر قوانین تبعیض‌آمیز باشد. ممکن است بگویید که آموزش نیازمند زمان و درگیری افراد است. باید بدانیم که در حمایت‌گری ما باید همواره دنبال روش‌های خلاقانه آموزش باشیم و جنبه و نگاه سنتی به آموزش را از یاد ببریم. شما حتی گاهی با یک توییت ساده می‌توانید دیگران را آموزش دهید یا مثلا وقتی با نمایندگان صحبت می‌کنید باید در تلاش باشید که تنها هدفتان لابی کردن نباشد و سعی کنید در عین حال درصد آموزش نمایندگان در خصوص مواردی باشید که از آن آگاه نیستند. اگر در حال جمع‌آوری امضا هستید سعی کنید حتی شده به صورت کوتاه برای افراد وقت بگذارید و در مورد تاثیر تصویب لایحه، آموزش دهید.
- های اجتماعی خود درباره اهمیت تصویب این لایحه بنویسید و درهایی که دسترسی دارید یا در شبکه‌سایت سعی کنید در وب نوشتن: این باره مطالب آموزشی منتشر کنید. مطالب شما می‌تواند مجموعه‌ای از مصاحبه‌ها با افراد متخصص، تجربیات دیگر کشورها یا خبرهای روند تصویب لایحه باشد.
 - فکر کردن به تغییر قوانین از راه لابی کردن با های شما باشد. شایدترین حرکت لابی با نمایندگان: ارتباط با نمایندگان شاید یکی از مهم رسند، گاهی مشکل و گاهی نشدنی به نظرمی نمایندگانی که منتخب ما نیستند و به لحاظ روش کاری و ایده بسیار دور از ما به نظر و گاهی به رسد می‌بوده، اگرچه گاهی به نتیجه مورد اعتماد و موثرهای روش برسند، اما واقعیت این است که لابی کردن همیشه یکی از وجود دارد. تر صورت بگیرد، تر و راحت تغییر سریع که این رسد که اگر به نتیجه برسند، احتمال نمی‌نتیجه
- به هر حال تمام نمایندگان دید یکسانی درباره این موضوع ندارند. سعی کنید وقت اصلی خود را روی نمایندگانی بگذارید که با شما موافق هستند و از آن‌ها بخواهید که با نمایندگان دیگر ارتباط بگیرند، مخصوصا کسانی که ممتنع هستند و شما به صورت دقیق نمی‌دانید در کجا ایستاده‌اند. شما می‌توانید از نمایندگان موافق مشورت بگیرید و ببینید چگونه ممکن است بتوانید ارتباط بهتری با مخالفان برقرار کنید.
- خود شما هم می‌توانید با آن‌ها قرار ملاقات بگذارید و مخصوصا اگر نماینده شهر شما هستند، شاید راحت‌تر بتوانید از این نکته استفاده کنید که برای مردم شهر شما این موضوع مهم است.
- در نظر بگیرید که لابی کردن یک مهارت است و نیازمند یادگیری فن گوش دادن و مکالمه سازنده. اگر شما فکر می‌کنید این مهارت را ندارید و ممکن است در طول مکالمه عصبانی شوید یا فضا را ترک کنید، سعی کنید افرادی را در گروه خود انتخاب کنید که هم به لابی کردن معتقد هستند و هم مهارت لازم را در این زمینه دارند. لابی گاهی می‌تواند از طریق گروه‌های دیگر نیز باشد که مورد تایید شما هستند.
- تقویت مهارت‌های ارتباطی: در حمایت‌گری تقویت مهارت‌های ارتباطی بسیار مهم است، مخصوصا در مورد همراه کردن مخالفان. مثلا در صحبت با نمایندگان، مهارت‌های ارتباطی و مکالمه خیلی مهم است. شما نمی‌خواهید از زبان آن‌ها برای مکالمه استفاده کنید و در عین حال هم نمی‌خواهید از زبانی استفاده کنید که بسیار از زبان آن‌ها دور است. سعی کنید از قابل فهم‌ترین و ساده‌ترین ادبیات، با پشتوانه ارقام و آمار واقعی استفاده کنید.
 - ایجاد حس همدردی: همدردی ابزاری بسیار قوی‌ست و ایجاد آن می‌تواند با قرار دادن مخالفان در موقعیت خشونت‌دیدگان، برانگیخته شود. فرقی نمی‌کند که طرف مخالف ما مرد باشد یا زن. سعی کنید به آن‌ها نشان دهید چگونه تصویب این لایحه می‌تواند زندگی آن‌ها ای‌رو شدید و از جمله کلیشه‌ها به صورت مثبت مورد هدف قرار دهد. مثلا اگر در حین صحبت با مخالفی با خنده و تمسخر او رو تواند چه نقشی در راستای حقوق فرزندان، مخصوصا استفاده شد، به او یادآوری کنید که این قانون می «این قانون ضد مردان است» دختران داشته باشد.

- پیامک، تماس تلفنی و ایمیل زدن: قطعا دسترسی و دیدار با نمایندگان برای همه مقدور نیست، اما پیامک زدن یا تماس تلفنی می‌تواند برای همه راحت باشد. به دفتر نماینده خود زنگ بزنید و اگر جواب ندادند، برای آن‌ها پیغام بگذارید و درخواست خودتان را به صورت شفاف مطرح کنید.

[عضو کانال تلگرام خانه امن بشوید.](#)

سعی کنید پیام شما مشخص باشد و از گذاشتن پیام بلند خودداری کنید. گاهی تماس تلفنی سخت است و تکست زدن راحت‌تر. سعی کنید متن کوتاهی آماده کنید و به نماینده‌تان یا نماینده‌های دیگر و افراد مسئول پیامک بزنید.

یکی از کارهای کمپین شما می‌تواند پیدا کردن شماره نمایندگان باشد. در یک فراخوان همگانی از عموم افراد جامعه بخواهید همراه شما شوند و با نمایندگان تماس بگیرند. ایمیل زدن هم به همین روش می‌تواند به شما کمک کند.

- گری مورد توجه بوده است. خوب است اگر بتوانیدهای حمایت‌نویسی همواره در طول فعالیت طومار نویسی و بیانیه جمع کردن امضا بیانیه‌ای با لغات قدرتمند و قابل فهم برای همگان بنویسید و همچنین بتوانید امضاها را از گروه‌های مختلف داشته باشید. در بیشتر بیانیه‌ها وقتی عدد به میلیون می‌رسد می‌تواند توجه جهانی به خود جلب کند.
- نقش روزنامه‌نگاران: بدون شک در کشورهای بسته که روزنامه‌ها توان و آزادی بیان زیادی ندارند، دستیابی به روزنامه یا رسانه‌ای که درخواست شما را منعکس کند، سخت است اما، یکی از بهترین روش‌ها ارتباط با روزنامه‌نگاران است که حساسیت جنسیتی دارند و مورد بنویسند یا با نمایندگان با بخواهید در این‌توانید از آن‌نگاران فعال هستند می‌زنند. اگر این روزنامه‌هاست در این حوزه قلم می‌سال مصاحبه کنند یا کمپین شما را پوشش بدهند. اگر روزنامه‌نگاران قبلا فعالیت داشته‌اند، می‌توان از آن‌ها خواست از شبکه خود استفاده کنند و زمینه ارتباط شما با دیگر همکارانشان را فراهم آورند. فراموش نکنید بسیاری از فعالان زنان سابق یا کنونی و بسیاری از حمایت‌گران زنان، شغلشان روزنامه‌نگاری است و آن‌ها می‌توانند گروه‌های همبستگی قوی‌ای باشند.
- شبکه‌های اجتماعی: استفاده از شبکه‌های اجتماعی یکی از قدرتمندترین روش‌های اطلاع‌رسانی است و شما می‌توانید خود رسانه خود باشید. این روزها طوفان‌های توییتری قدرت زیادی در همگانی کردن پیام شما دارند. مخصوصا که بیشتر مسئولان کشور هم در شبکه‌های اجتماعی مثل توییتر فعال هستند. شما می‌توانید خواست همگانی خود را در باب تصویب این قانون به صورت هشنگ در آورید و از عموم بخواهید در ساعت مشخص یا در روزی مشخص در به اشتراک گذاشتن این هشنگ کمک کنند.

قطعا هشنگ‌ها و پیام‌ها در شبکه‌های اجتماعی به تنهایی نمی‌توانند موثر باشند اما می‌توانند بخش کوچکی را مورد هدف قرار دهند.

باید توجه داشته باشیم قدرت هشنگ‌ها زمانی در آموزش تاثیرگذار است که افراد به صورت سرسری تنها به اشتراک گذاری نپردازند و شروع به تحقیق و کنکاش درباره موضوع کنند یا پشت آن هشنگ داستان قوی و تاثیرگذاری وجود داشته باشد تا بتواند توجه عمومی زیادی را جلب کند.

- حمایت گرفتن از جامعه جهانی: همزمان با کمپین‌های داخلی می‌توانیم از افراد و گروه‌های فعال زنان یا حمایت‌گران دیگر کشورها بخواهیم در هم‌رسانی درخواست تصویب به ما کمک کنند. گاهی پیام جامعه زنان مسلمان دنیا ممکن است اثری بیشتر از پیام داخلی داشته باشد. برخی سازمان‌های بین‌المللی نیز قدرت بیشتری در پیام‌رسانی دارند و گاهی می‌توان با گروه‌های مهم و تاثیرگذار داخلی و خارجی لابی کرد.
- تبدیل تهدیدها به فرصت: در نهایت همیشه به خاطر داشته باشید برای مخالفت آماده باشید و از تهدیدهای پیش آمده به عنوان فرصت استفاده کنید. به عنوان مثال مخالفت یک نماینده شاید برای کمپین شما بد هم نباشد تا با پررنگ کردن جنبه‌های منفی پیام مخالف، به نتیجه مطلوب‌تری برسید.

فهرست منابع:

[منبع اول](#)

[منبع دوم](#)

[منبع سوم](#)